

## Σοφία Ματθαίου

Εντεταλμένη ερευνήτρια  
Τομέας Νεοελληνικών Ερευνών

Τηλ. 2107273564

Fax: 2107246212

E-mail: sofmat@eie.gr

---

### ΣΠΟΥΔΕΣ

1974-1978: προπτυχιακές σπουδές στο Ιστορικό-Αρχαιολογικό τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών.

2004: διδακτορική διατριβή στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

### ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

1978-2000: διδασκαλία στη Μέση Εκπαίδευση.

2005 κ.ε.: διδασκαλία στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

2007: δόκιμη ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του ΕΙΕ.

2013: εντεταλμένη ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του ΕΙΕ.

### ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

- Λόγιοι του ελληνικού 19<sup>ου</sup> αιώνα και θεσμοί που συνδέονται με τη διαμόρφωση και την ιδεολογία του νεοελληνικού κράτους.
- Πρόσληψη των νεωτερικών ιδεών στην Ελλάδα των αρχών του 20ού αιώνα.

### ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- 1977-: μέλος (και κατά καιρούς μέλος του Δ.Σ.) της Εταιρείας Μελέτης Νέου Ελληνισμού.
- 1978, 1980-1981, 1985: συμμετοχή στην ταξινόμηση του Δημοτικού Αρχείου της Ερμούπολης.
- 1981: συμμετοχή στην ταξινόμηση του Δημοτικού Αρχείου του Ναυπλίου.

- 1990-1993: Σύνταξη του αναλυτικού καταλόγου του Αρχείου του Στεφάνου Αθανασίου Κουμανούδη (1818-1899) κατ' ανάθεσιν της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας.
- 2005-2007: μεταδιδακτορική έρευνα στο πρόγραμμα "Προβιομηχανικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις και τεχνικές στα νησιά του Ιονίου (18ος-20ός αι.)" (Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου με επιστημονική υπεύθυνη την επίκουρη καθηγήτρια Ευδοκία Ολυμπίου).
- 2006-2007: συμμετοχή στο ερευνητικό πρόγραμμα για την ιστορία της Χαρτοποιίας και Χαρτοβιομηχανίας στην Ελλάδα (19ος-20ός αι.).
- 2006 -: επεξεργασία (υπό την εποπτεία του Κώστα Λάππα, επίτιμου Διευθυντή του Κέντρου Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών) της Βιβλιογραφίας του Αδαμαντίου Κοραή (έλεγχος των λημμάτων και συμπλήρωση των κενών με αυτοψία), την οποία είχε καταρτίσει ο Φίλιππος Ηλιού.
- 2009: συμμετοχή σε ερευνητικό πρόγραμμα με θέμα τη Χαρτοποιία και την Τυπογραφία στην Κέρκυρα (18ος -20ός αιώνας).
- 2010 -: συντονισμός εκ μέρους του του Τομέα Νεοελληνικών Ερευνών/ΙΙΕ της ελληνικής συμβολής στη σύνταξη, ηλεκτρονικού καταρχάς και στη συνέχεια έντυπου, λεξικού υπό τον τίτλο *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe (ERNiE)*. Πρόκειται για δράση η οποία υπάγεται στο πρόγραμμα *S.P.I.N. - Study Platform on Interlocking Nationalisms* του Πανεπιστημίου του Άμστερνταμ και τελεί υπό την εποπτεία του καθηγητή της Νεώτερης Ιστορίας Joep T. Leerssen.
- 2010 -: σύνταξη των ελληνικών λημμάτων της *Bibliographie internationale de l'Humanisme et de la Renaissance* (Γενεύη, Librairie Droz), έργο που συντελείται υπό την εποπτεία του Conseil International de la Philosophie et des Sciences Humaines, με τη συνδρομή του Fonds National Suisse de la Recherche Scientifique και της UNESCO.
- 2011 -: μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού *Μνήμων*.
- 2013: συντονίστρια στο ανεξάρτητο ερευνητικό έργο του Τομέα Νεοελληνικών Ερευνών/ΙΙΕ με θέμα *Τοπική Ιστορία: θεωρία και μεθοδολογία για ερευνητικές και εκπαιδευτικές δράσεις* το οποίο χρηματοδοτείται από το Κοινωνικό Φιλάνθρωπο Ίδρυμα Ι. Σ. Λάτση.

#### ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

- (σε συνεργασία με την Αθηνά Χατζηδημητρίου), «Ξενιτεμένες» ελληνικές αρχαιότητες. *Αφετηρίες και διαδρομές*, ΙΝΕ/ΕΙΕ-125, Αθήνα 2012, 257 σελ.
- «Ο Κοραής και οι έλληνες κλασικοί φιλόλογοι τον 19ο αιώνα», Κατερίνα Δέδε - Δημήτρης Δημητρόπουλος (επιμ.), «*Η ματιά των άλλων*». Προσλήψεις προσώπων που σφράγισαν τρεις αιώνες (18ος-20ός), ΙΝΕ/ΕΙΕ-127, Αθήνα 2012, σ. 51-68.

- «Establishing the discipline of Classical Philology in nineteenth-century Greece», *The Historical Review / La Revue Historique*, 8 (2011), σ. 117-148.
- (σε συνεργασία με τον Παντελή Καρέλλο), *Στεφάνου Α. Κουμανούδη ανέκδοτα κείμενα 1837-1845*, ΙΝΕ/ΕΙΕ-117, Σειρά Πηγές της νεοελληνικής Γραμματείας και Ιστορίας –IV, Αθήνα, 2010, 318 σελ. [Σοφία Ματθαίου, *Ημερολόγιον 1837-1845*, σ. 11-235].
- «Ηλίας Σ. Σταθόπουλος (1821-1859). Ένας μαχητικός λόγιος», *Μνήμη Πηνελόπης Στάθη. Μελέτες ιστορίας και φιλολογίας*, εκδοτική επιμέλεια Κώστας Λάππας, Αντώνης Αναστασόπουλος, Ηλίας Κολοβός, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2010, σ. 297-314.
- «Οι εργαζόμενοι στη Χαρτοποιία, 1900-1980», *Βιομηχανίες Χάρτου στην Ελλάδα (19ος-20ός αιώνας)*, Επιμέλεια: Χρήστος Λούκος, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, Αθήνα 2008, σ. 171-214.
- «Στέφανος Α. Κουμανούδης (1818-1899) - Αλέξανδρος Ρ. Ραγκαβής (Μια συγκριτική προσέγγιση)», *Μνήμων* 28 (2006-2007), σ. 169-208.
- *Στέφανος Α. Κουμανούδης (1818-1899). Σχεδίασμα βιογραφίας*, Βιβλιοθήκη της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας, Αθήνα 1999, σσ. 303.
- «Η εφημερίδα του Ηρακλείου «Εργάτης» ή «Λαός» (1914-1915). Προσπάθεια για την οργάνωση των εργατών και για τη διάδοση νεωτερικών ιδεών σε μια επαρχιακή πόλη», *Μνήμων* 13 (1991), σ. 139-196.
- «Η εφημερίδα «Καμπάνα». Όργανο των εφέδρων και των ντόπιων συμφερόντων», *Μυτιλήνη 1923-1924*», *Μνήμων* 10 (1985), σ. 212-235.